

Zaterdag

den 8 December.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Zitting van Donderdag den 6. December.

In deze zitting zijn de discussiën begonnen, wegens de ontwerpen van wetten opens de verdeeling der grondbelasting tusschen de onderscheidene provincies en het fonds van ontlasting van de zwaar belaste provincies in de grondbelasting. — Zijne Exc. de minister van financiën is tegenwoordig ter verdediging der voornoemde wetten.

(De navolgende redenaars hebben hierover het woord gevoerd: *de heer Sijmans* tegen; *de heer Beethers* voor; *van Reenen* voor; *van Alphen* tegen. De minister *Appeluis* verdedigt de wet, namelijk die der verdeeling der grondbelasting; waarover de discussie heeft geloopt. De heer *van Alphen* antwoordt:

De wet in omvraag gebragt zijnde, wordt aangenomen met 69 stemmen tegen 15; zijnde die van de heeren *van de Pall*, *Baeker*, *G. G. Clifford*, *Rengers*, *Collot d'Escury*, *van Randwijk*, *Fekkema*, *van Alphen*, *Coppieters*, *Tuht*, *van Sassen van Isselt*. Zij zal naar de Tweede Kamer worden gezonden.

Men gaat over tot de discussie van het ontwerp der wet tot daarstelling van een fonds van ontlasting voor de te zwaar belaste provincies. De heer *Nabry-Longre* verklaart zich tegen dezelve, op grond dat de grondslag der wet niet goed is.

Bij het vertrek dezes daurden de discussiën nog voort.

FRANKFORT, den 5. December.

Heden heeft men de volgende tijdingen uit Turkije:

Odessa, 16. November. Brieven uit Konstantinopel van den 11. November bevestigen, dat zich de Porte tot eenen ernstigen weerstand tegen de maatregelen der verbondene mogendheden gereed maakt. Den 11. November bevonden zich de gezanten der drie hoven steeds buiten alle gemeenschap met de Porte.

16. November. Gisteren kwam, naar men verneemt, een hattischerif van den Sultan hier aan, waarbij alle muzekmannen worden opgeroepen om in massa op te staan en tegen de vijanden der Porte te strijden. Onze overtuiging, dat de Russen, die de Russische armee zal de rechtvaardige straf niet ontgaan, en ieder zal het zich ten plicte maken, de welverdiende wraak aan hem uit te oefenen. — Tot heden heeft de hospodar zwarigheid gemaakt, dit stuk te doen afkondigen. Uit hoofde der nabijheid der Russische armee, moeten de overheden der vorstendommen, in de uitvoering der uit Konstantinopel bij hen inkomende bevelen, de grootste omzigtigheid gebruiken. De Russische armee heeft alle brigades bijeengetrokken en schijnt slechts de laatste order af te wachten, om zich in beweging te zetten. Men zegt, dat de graaf *Woronow* het opperbevel over de armee zal voeren.

Bucharest, 14. November. Volgens de jongste tijdingen uit Konstantinopel, schenen de gezanten der verbondene mogendheden zich onledig te houden met het beantwoorden eener nota, welke den 8. van de Porte ontvangen was. Men geloofde algemeen, dat zij vertrekken zouden. De gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruisen, alsmede der hoven van den tweeden rang schenen hunne vroegere vriendschapsbetrekkingen met de Porte te blijven onderhouden, en hadden geene aanstellen tot vertrek gemaakt. De Porte maakte de ernstigste toerusting ten oorlog. De sultan zou in persoon te Adrianopel de armee verzamelen. Alle beambten van hooger en lageren rang hadden den militairen rok aangetrokken, om aan de algemeene wapening deel te nemen. De bezettingen der vestingen aan den Donau zonden versterkt en de armee onmiddellijk achter dezelve geschaard worden. Naar het korps van *Reschid*-pacha waren nieuwe troepen afgezonden, met last om *Ibrahim*-pacha in deszelfs verrijgingen nadrukkelijk bij te staan.

Bucharest 20. November, des avonds. De hospodar heeft heden berichten uit Konstantinopel ontvangen; volgens welke de gezanten van Engeland, Frankrijk en Rusland den 15. November deze hoofdstad verlaten hebben. De Porte heeft, in haar antwoord op de laatste gemeenschappelijke nota, der drie gezanten, schavergoeding voor het verlies bij Navarino, opschorting der maatregelen ter uitvoering van het traktaat van 6. Julij, en genoegdoening voor het geschondene volkenrecht geëischt. Men denkt, dat nu de Russen Moldavie en Wallachije onverwijd zullen binnenrukken.

— Te Triest heeft men den 25. November, door de pakketboot, tijdingen uit Corfu tot den 11. dier maand ontvangen, volgens welke *Ibrahim*-pacha, sedert den slag bij Navarino, werkeloos te Modon stond. Den 28. zouden de overblijfselen van de Turksch-Egyptische vloot bij Navarino nog gebrand hebben. Patras werd door den neef van lord *Cochrane* van den zee kant geblokeerd, en van de land zijde door *Church*, die na de nederlaag van *Ibrahim* aangekomen was.

MADRID, den 22. November.

Eene bezending van den handel van Barcelona heeft den graaf *d'Espagne* om raad gevraagd, op welke wijze den Koning het aangenaamst

zou kunnen gemaakt worden eene gift, welke de handel voornemens was Hoogstdezelve aan te bieden. De graaf heeft geantwoord, dat de aangenaamste dienst, den Koning te bewijzen, zou zijn het kleeden van het 1. en 2de regiment infanterie der garde, die zich naar Barcelona zouden begeven, om er garnisoen te houden, en vier kleedingsstukken in handen staat waren, doordien zij langen tijd bij het leger van de Taags waren geweest en vervolgens in Arragon en elders hadden dienst gedaan. Het schijnt, dat de raad van den graaf *d'Espagne* zal gevolgd worden.

— Hunne Majesteiten, de Koning en de Koningin bevonden zich den 11. dezer hebben Hoogstdezelve de groote mis en de predikatie in de kathedrale kerk bijgewoond; eene groote menigte geloofigen uit alle standen waren daarbij tegenwoordig. Des namiddags hebben Hunne Majesteiten het buitenklooster van onze Lieve Vrouw der Augustijnen bezocht. Hoogstdezelve werden door den prior en alle kloosterlingen aan de hoofdeur ontvangen en bragten, na de gewone gebeden, hunne eerbewijzingen toe aan het graf van *St. Thomas de Villanueva*, in leven aartsbisschop van dit kerspel en het voorbeeld aller Prelaten. De kostelijke reliquien van dien Heilige werden hun vervolgens vertoond, alsmede het crucifix, hetwelk hem aan de ure des doods herinnerde, en den stok, welken hij in zijnen ouderdom droeg. In den morgen van den 12. hebben HH. MM. de fabriek van *don Matiers Sever y Tena* met hunne tegenwoordigheid vereerd en aldaar vele dingen, als een bewijs van derzelver tevredenheid, gekocht. Des avonds, zijn HH. MM., op een der balkons van het koninklijke toluhuis, ooggetuigen geweest van het eerste stierengevecht. Hoezeer het aantal aanschouwers groot was, heeft dit schouwspel nogtans geene aanleiding tot de minste ongeregelheid gegeven.

LISSABON, den 17. November.

Het officiele dagblad maakt heden het volgende bekend:

« Volgens berichten van het Portugeesche gezantschap te Madrid, heeft de Spaansche regering onlangs alle kapiteins-generaal der grensprovinciën aanbevolen, om alle Portugeesche militairen, die naar Spanje de wijk hebben genomen, zestig mijlen van de grenzen te verwijderen, terwijl de Portugeesche uitgewekenen zich twintig mijlen landwaarts in zullen moeten begeven. Deze maatregel is den 22. October genomen, en den 2. November heeft men bericht ontvangen, dat op de vraag: of Portugeesche uitgewekenen, die, na in Portugal teruggekeerd te zijn, weder in Spanje mogten komen, om er eene schuilplaats te verzoeken, zouden toegelaten worden? door Z. Kath. M. is geantwoord, dat voortaan geene schuilplaats zal verleend worden aan hen, die ze ten tweedemaal mogen vragen. Deze beschikkingen zijn een duidelijk bewijs van de goede trouw der Spaansche regering en van haar opregt verlangen, om in alles zoo te handelen, dat er geene reden kan bestaan tot het storen der goede verstandhouding, welke gelukkiglijk tusschen de beide volken bestaat.

— De afgevaardigden uit de provincien zijn reeds bijna allen in deze hoofdstad aangekomen, ter bijwoning van de aanstaande buitengewone cortes.

— Men verzekert, dat de staatsraad vergaderd is geweest, om een dekreet van amnestie te ontwerpen, ingevolge eenen brief, dien de prins-regent aan zijne zuster heeft geschreven.

— Onlangs zijn uit Parijs een groot aantal exemplaren ontvangen van een werk, waarbij wordt beweerd, dat don *Miguel* vrijmagtig Koning van Portugal moet zijn.

— Een aantal Spaansche uitgewekenen, die onlangs in hechtenis waren genomen, zijn aan boord van Engelsche schepen gebragt, om naar Engeland te vertrekken.

PARYS, den 3. December.

Van wege het koninklijke gerechtshof van Parijs is men thans ijverig werkzaam om onderzoek te doen naar de voorvallen in de nachten van den 19. en 20. November. Eene commissie uit dat hof heeft zich den 30. November begeven naar het gasthuis, waarin een aantal gekwetsten zijn opgenomen. Een der beambten van het gesticht, die met de verzorging der gekwetsten belast is, heeft order ontvangen om een verslag in te zenden. Een jongman van zeventien jaren, die door een kogel in de borst is gewond, zeide, toen men hem het bezoek der regterlijke overheid kwam melden: «laat ze allen binnenkomen; ik verlang hen alles te zeggen wat ik weet!» De vragen, welke hem gedaan werden, beantwoordde hij zoo veel zijne krachten hem zulks toelieten. Na het vertrek der regters zeide hij: «Ik voel mijne laatste ure naderen, maar ik sterf gerust, wijl ik de hoop heb, dat aan mijne nagedachtenis en aan mijne familie regt zal wedervaren.»

— Uit een artikel van het ministeriele avondblad, betrekkelijk de nieuwe kamer der afgevaardigden, schijnt men te moeten opmaken, dat er eene verandering van ministers op til is. «De heer *de Villèle*, zegt het blad hoofdzakelijk, kan den Koning als afgevaardigde en als minister dienen. Wij wenschen hem de minder bezwarende dienst van afgevaardigde toe.» Dit heeft wel iets van den aftoet blazen.

— Het Noord-departement, waartoe de arrondissementen van Rijsel en Hazebrouck behooren, heeft zich bijzonder door onderwerping aan de ministers onderscheiden. Te Hazebrouck zijn de afgevaardigden naar de aanwijzing van de telegraaf benoemd. Eerst was de heer *de Peijron*

met voorgesteld en men zou hem verkozen hebben; doch tings meldt de telegraaf, dat de heer Ravez de man moet zijn, en terstond wordt hij als afgevaardigde uitgeroepen. Het dagblad, hetwelk deze bijzonderheden mededeelt, merkt aan, dat er echter ook reeds in dit departement gevallen zijn, daar bij de 10 ministeriele, twee constitutionele afvaardigden zijn benoemd.

— Uit onderscheidene plaatsen wordt berigt gegeven, dat er vrasche kiezers op de lijsten zijn geplaatst geworden en bij de verkiezingen te gelaten, in weerwil van de vertogen, die daartegen bij de prefecten zijn gedaan. Men is voornemens, daarover bezwaren aan de koninklijke kamer der afgevaardigden in te dienen.

— De ministeriele bladen behelzen heden de volgende berichten uit Konstantinopel van den 10. November: (De onze vorige reeds mededeelt.)

« Den 6. dezer heeft men te Konstantinopel berigt ontvangen, dat de vier, geholpen door lord, Cochran, eene landing op het eiland Scio had gedaan, en dat de pacha en de Turken hebben moeten terugwijken.

— De tijding van deze expeditie, waaraan de Turken geloofden, dat de verbondene mogendheden deel hadden, is ontvangen op het eiland Scio, dat de divan beraadslagde over de partij welke de Porte te nemen had, ten gevolge der gebeurtenis van Navarino, en heeft de vervolgzaam van denzelfden zeer verheugd.

De reis-effendi heeft den 9. aan de volken van Engeland, Frankrijk en Rusland verklaard, dat alle betrekkingen tusschen de Porte en de vertegenwoordigers der drie hoven, waren geschorst, tot tijd en wyle, men zou weten of zij van alle bemoeijingen in de Grieksche zaak zouden afzien; of Zijne Hoogheid vergoeding zou ontvangen, voor de verliezen en schade, welke hem door de vernieling van het vloot waren toegebracht, en of hem genoegdoening zou worden gegeven voor den hem aangedane pijn.

« Deze verklaring heeft reeds den 10. een antwoord van zijde der gezanten ten gevolge gehad, waarbij men gebott, dat zij hunne paspoorten hebben getraagd.

« Men verzekerde, dat denzelfden dag, waarop de Turksche verklaring aan de volken der verbondene hoven werd medegedeeld, de reis-effendi aan den Oostenrijkschen internuncius eene nota had doen overhandigen, waarbij de Porte haar verlangen betuigde, om, in weerwil van het ongevallen te Navarino, met de verbondene mogendheden in vrede te blijven, en de bemiddeling van Oostenrijk inriep. Men zeide, dat de voorwaarden door de Porte op eene toenadering tot de mogendheden gesteld, onaanneemelijk waren.

« Volgens brieven van Smirna, van den 6. dezer, bevond zich de admiraal de Rigny, met een gedeelte van zijn eskader aldaar, en had hij met de oorlogsvaartuigen van alle andere natien en met toestemming van den pacha eene stelling genomen, waardoor hij in staat was den Europeischen handel en de Franken te beschermen, ingeval de muzeimansche bevolking dezelve mochten willen aanranden. Intusschen was er alles rustig en de pacha zorgde dat alles rustig bleef.

« Hetzelfde heeft ook te Konstantinopel plaats, waar men van zijde der Turksche overigheid alle zorg zag aanwenden, om voor te komen dat de orde en rust niet wierden gestoord. Middelerwijl echter maakten de gezanten en hunne liefsgezanten alle toebereidselen tot inscheping en vertrek. (Den 15. Nov. zijn zij werkelijk vertrokken, volgens berichten uit Bucharest.)

« Te Konstantinopel heerschte de grootste drukte in de tuighuizen, om zich ten oorlog toe te rusten; naar alle provincien zijn bevelen gezonden om de muzeimannen op te roepen ter verdediging hunner witten en goudsteden.

« Men liet het keizerlijke paleis te Adrianopel in gereedheid brengen, om den Grooten Heer te ontvangen, die zich derwaarts zal begeven, en zich aan het hoofd van zijn leger te stellen.

« Men zendt troepen en krijgsmiddelen naar Silistria, om de vestingen aan den Donau in staat van verdediging te stellen; men laat de vorstendommen daar, als niet geschikt om verdedigd te worden.

— Van den 4. December.

« De gisteren medegedeelde berichten uit Konstantinopel van den 10. dezer zijn van Weenen alhier aankomen. Op de ontvangst van het antwoord der Porte heeft de heer Stratford-Canning eenen firman gevraagd, en dien aan zijne regering te doen toekomen en hare orders te vragen; doch men heeft dit verzoek afgeslagen. De ambassadeurs van Frankrijk en Rusland hebben gezegd, zich aan geene dergelijke weigering te moeten blottstellen. Alleen de Oostenrijksche internuncius heeft eenen koerier naar Weenen gezonden, die tevens de brieven van de ambassadeurs der drie mogendheden medegenomen heeft.

« Het ministeriele avondblad behelst de volgende tijding uit Weenen, van den 25. November: « Het Oostenrijksche ministerie heeft, na ontvangst der tijding van den slag van Navarino, aan de verbondene mogendheden eene nota gezonden, waarbij verklaard wordt, dat, wat er ook te Konstantinopel gebeuren moge, Oostenrijk besloten heeft van zijn stelsel van onzijdigheid niet af te gaan. De prins van Metternich heeft eenen eigenhandigen brief van den groot-vizier ontvangen (die waarschijnlijk voor het bekend worden van den slag van Navarino geschreven is), waarbij het verlangen wordt geuit, dat Oostenrijk de bemiddeling tusschen de Porte en de drie mogendheden moge op zich nemen.»

« Hetzelfde blad maakt de volgende aanmerkingen: « Er zijn er, die wanneer het zake is van eenen oorlog tusschen Rusland en Turkije, nooit nalaten, den keten van den Hemus of Balkan als een onoverkomelijke hinderpaal voor de Russische legers te schetsen. Maar behoeft men dien over te gaan, als men er om heen trekken, en de Turksche troepen in den rug vallen kan, die denzelfden dwaaslijk zouden willen verdedigen? Meer dan eens hebben de zegevierende generaals van Katharina II. tegen die geduchte natuurlijke verschansing het hoofd gestooten. Dan hoe zijn de zaken sedert veranderd! Keizerin Katharina had te Sebastopol en Nicolajeff geene vloeten, die binnen weinige dagen een legerkorps op eenige mijlen ten noorden van Konstantinopel zouden kunnen ontschepen; terwijl een ander leger, van den oever der Araxus uitgaande, Armenie en de pachaliks der zuiderkust van de Zwartezee zou innemen. Als een kundig man thans over den uitslag van eenen oorlog tusschen Rusland en de Porte redeneert, zal hij op dien grondslag zijne berekeningen bouwen.»

« In eenen brief van den heer Eynard aan de Grieksche committeees wordt gemeld, dat zijne tijdingen uit Griekenland de berichten van de Engelsche en Fransche admiraals, over de verwoestingen van Ibrahim-pacha in Morea, bevestigden. Vele menschen sterven er van honger. Hij heeft derhalve al het geld, waarover hij beschikken kon, afgezonden, om brood voor de ongelukkigen te kopen.

« De eerste president van het koninklijke gerechtshof heeft zich gisteren ook naar het gasthuis Val-de-Grâce begeven, om de gendarmen en militairen te ondervragen, die in de nachten van den 19. en 20. gekwetst zijn.

BRUSSEL, den 5. December.
Zo uit de dagbladen, als uit brieven, blijkt, dat de afkondiging van het concordaat overal met geestdrift gevierd wordt.

ARNHEM, den 7. December.
Uit het te voren gemelde zetal is gisteren door den grooten kerkenraad der Hervormde Gemeente geformeerd het navolgende drietal:
D. H. Rade Kanter, in den Briel; J. C. Riehm, te Zalt-Bommel en F. S. Weg, te Gorinchem.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 7. December 1813 ontruimden de Fransche troepen Zierikzee.

Den 7. dito 1815 werd de maarschalk NEX doodgeschoten.

Den 8. dito 1650 werden de oude regeringsregten der steden van Holland door de algemeene Staten hersteld, hetwelk ook in de andere gewesten naar elks goedvinden werd geregeld.

Den 8. dito 1708 ging het kasteel van Rijssel aan de bondgenooten over, nadat de stad zelve den 23. October reeds bij verdrag was ingenomen; terwijl de Prins van Oranje dat beleg tot den einde toe had bijgevoerd.

Den 8. dito 1821 had er een hevige oproer te Saragossa plaats.

ARNHEM, den 8. December.
Het water is hoog in den Rijn van de Paal:

Den 7. Dec. 3 El 9 Palm 5 Duim; gewassen 40 D. gevallen 0 D.

Den 8. dito 4 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 15 D. gevallen 0 D.

Heden morgen, ten vier ure, verlost zeer voorspoedig van eenen welgeschapen zoon, JOHANNAMARIA OFFERMAN, veel geliefde Echtgenoot van ELST, den 5. December W. L. BURGERS. 1827.

Op heden ontvang ik voor mij de zoo treurige tijding, dat het den Almagtigen behaagd heeft mijnen hartelijk geliefden en eenigen zoon, Mr. CAREL JOHAN VERHUELL, op dezelfde reis naar het Zuiden van Frankrijk, op den 13. dezer te Soissons, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen. Wat ik als Moeder hieronder gevoele, zullen allen, die hem gekend hebben, ligt beseffen en in mijne reëtmatige droefheid wel willen deelnemen, zond'er door brieven van rouwbeklag zulks te verzekeren.

DOETINCHEM, den 30. November 1827. M. J. VERHUELL, geb. DE BRUIN.

§ § § De BURGEMEESTER en ASSESOREN der Gemeente VALBURG zijn voornemens, om, onder radere approbatie van Hunn Edele Groot Achtbaren de Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, op Maandag den vier en twintigsten der maand December, des voormiddags ten elf ure, in het Gemeente-Huis aldaar, publiek aan de minstaannemenden aan te besteden:

Het BOUWEN van eene geheel nieuwe SCHOOL te Herveld, met alle de daartoe behorende MATERIALEN.

Waarvan de Teekening, Bestek en Condities van heden af aan in het gemelde Gemeente-Huis zullen ter visie liggen. Valburg, den 6. December 1827. De Burgemeester en Assessoren voornoemd, L. MULDER.

§ § § Mr. W. VAN DER MUELEN, Griffier van het Vredegerecht van Warnsveld, zal op Woensdag den 19. December 1827, des voormiddags om tien ure, in de Herberg de Roskam, onder den Huize, Dorth, publiek verkoopen eene aanzienlijke partij extra ZWARE EIKEN- en BEUKEN-BOUWEN, staande onder den Huize Dorth, voornoemd.

§ § § In eene voorname Tabaks- en Kruideniers-Affaire, te Arnhem, wordt, op billijke voorwaarden, gevraagd een WINKELBEDIENDE van onbesproken gedrag en goed kunnende rekenen en schrijven. Adres, franko, bij den Drukker dezer, onder de letters A. G.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPY. Bepaling voor de maand December 1827. Van Rotterdam naar Nijmegen: Elken Zondag des morgens ten 6 ure, En elken Woensdag des morgens ten 8 ure. Van Nijmegen naar Keulen: Elken Maandag en Donderdag des morgens ten 7 ure. Van Nijmegen naar Rotterdam: Elken Maandag en Vrijdag, des morgens ten 11 ure.

De vaart van Rotterdam, Antwerpen en Londen vice versa, is bij Biljetten bekend gemaakt. Informatien zijn te bekomen bij de Agenten van voornoemde Maatschappij, de Heeren V A A L M A N en TRIEBELS te Nijmegen.

** Bij BREST VAN KEMPEN, Boekverkooper te Brussel, is in het licht gekomen en alomt verzonden:

A. QUETELET, Volks-Staatskunde, uit het Fransch, door G. MEERSCH, met platen, 12mo à 60 Centen. Voorts is bij denzelfden op de Pers: eene Vertaling in het Nederduitsch, van: Manuel d'Obstretique, par ANT. DUCES, met 24 platen.

** Bij R. J. SCHIERBEEK, te Groningen, is gedrukt en alomt te bekomen:

SPREKEN VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS, in Christelijke Vertoogen. Zijnde eene Proeve van Bijdragen tot de zede- en beoefeningsleer van het Christendom. Door J. CORSTIUS, Predikant te Enkhuisen. Tweede Deel.

VEE-ARTSENIJKUNDIG MAGAZIJN, door Dr. A. NUMAN, Directeur van 's Rijks Vee-Artenijschool te Utrecht, en Hoogleraar aan dezelve. 1ste Deel, 1ste Stuk.

Van dit Magazijn zullen vooreerst twee Stukjes jaarlijks uitkomen. De teekening op hetzelfde blijft tot de verschijning des 2den Stuks opengesteld.